

1.5.7 Lapsen tapaamisesta aiheutuvat menot

Alle 18-vuotiaan lapsen oikeutta tavata eri taloudessa asuvaa vanhempaansa voidaan turvata perustoimeentulotuella. Tapaamiskustannuksia ei huomioida lainkaan toimeentulotuessa menona, jos lapsi tapaa muuta henkilöä, kuin omaa vanhempaansa.

Lapsen tapaamismenoja voidaan huomioida seuraaville henkilöille:

- Lasta tapaavalle vanhemmalle
 - lapsen ravintomenojen osuus perusosasta eli ruokaraha tapaamispäiviltä ja
 - matkakustannukset edullisinta matkustustapaa käyttäen
- Lapsen kanssa asuvalle vanhemmalle tai lapsen kanssa asuvalle huoltajalle
 - matkakustannukset edullisinta matkustustapaa käyttäen
 - menoja huomioidaan vain, jos matkakulut on sovittu asiakkaan maksettavaksi vahvistetulla sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä
 - jos vahvistetussa sopimuksessa tai tuomioistuimen päätöksessä ei ole erikseen sovittu kulujen maksajasta, vastaa lasta tapaava vanhempi tapaamiskuluista
 - lapsen ruokarahaa ei huomioida menona

Tapaamiskustannuksia huomioidaan lasta tapaavalle vanhemmalle ja/tai lapsen kanssa asuvalle vanhemmalle/huoltajalle ja vain siltä osin, kuin

- ne aiheutuvat siitä, että lapsi tapaa eri taloudessa asuvaa vanhempaansa,
- ne perustuvat voimassaolevaan kunnan toimielimen tai hyvinvointialueen vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen ja
- asiakas tosiasiallisesti vastaa kustannuksista.

Esimerkki

Janne tapaa 9-vuotiasta lastaan Nikoa joka toinen viikonloppu lauantaista sunnuntaihin. Tapaamissopimuksessa ei ole sovittu tapaamiskulujen maksamisesta erikseen, joten kulujen maksamisesta vastaa Janne. Janne hakee toimeentulotukea tapaamiskustannuksiin, jotka muodostuvat lapsen bussilipuista ja lapsen ravintomenoista. Jannelle huomioidaan tapaamismenoina laskelmalla lapsen bussilippu neljältä matkalta sekä ruokaraha neljältä päivältä.

Esimerkki

Maija asuu yhdessä 10-vuotiaan lapsensa Pinjan kanssa. Pinja tapaa vahvistetun tapaamissopimuksen mukaan isäänsä Markkua joka toinen viikonloppu lauantaista sunnuntaihin ja matkakustannukset on tapaamissopimuksessa sovittu maksettavan puoliksi vanhempien kesken. Maija hakee toimeentulotukea tapaamiskustannuksiin ja on toimittanut kuitin maksamistaan lapsen junalipuista sisältäen yhden menomatkan ja yhden paluumatkan. Pinja matkustaa 2 kertaa kuukaudessa isänsä luokse (2 menomatkaa ja 2 paluumatkaa), joten Maijan menona huomioidaan toimitettujen kahden junalipun hinta eli Maijan osuus matkakuluista. Maijalle ei huomioida lapsen ruokarahaa, koska hän asuu Pinjan kanssa.

Asiakkaan tulee hakea tapaamiskustannuksia toimeentulotuesta, jotta niitä voitaisiin huomioida laskelmalla. Hakemuksen liitteeksi tarvitaan kunnan toimielimen tai hyvinvointialueen vahvistama sopimus tai tuomioistuimen päätös lapsen tapaamisoikeudesta.

Menona huomioidaan vain tosiasiallisesti asiakkaalle aiheutuneet kustannukset. Hakemiskuukaudelta huomioidaan kuitenkin tapauskohtaisesti harkiten enintään lapsen perusosaa vastaavan määrän verran tapaamiskustannuksia. Jos tapaamiskustannukset on vahvistetulla sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä sovittu jaettavan lasta tapaavan vanhemman ja lapsen kanssa asuvan vanhemman tai huoltajan kesken, huomioidaan asiakkaalle yleensä lapsen tapaamismenona enintään puolet lapsen perusosaa vastaavasta määrästä.

Jos lapsi asuu puolet ajasta toisen vanhemman luona ja puolet ajasta toisen vanhemman tai huoltajan luona, lapsen perusosa jaetaan puoliksi eikä tapaamiskuluja huomioida erikseen laskelmalla. Lue lisää [vuoroasumisesta](#).

Tapaamismenoja voidaan huomioida vain, jos tapaaminen perustuu lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annettuun lakiin ja kustannukset aiheutuvat Suomessa. Kustannukset eivät aiheudu Suomessa, jos ne aiheutuvat ulkomaille tai ulkomailta matkustamisesta. Käytännössä tapaamiskuluja huomioidaan yleensä vain silloin, jos sekä tavattava lapsi että tapaava vanhempi asuvat Suomessa.

Lastensuojelun asiakassuunnitelman mukaisia lapsen tapaamiskuluja ei huomioida menona perustoimeentulotuessa.

Jos alle 18-vuotias asuu itsenäisesti, ei lapsen tapaamisesta aiheutuvia kustannuksia yleensä huomioida. Poikkeuksena on tilanteet, joissa tapaamissopimuksessa on kirjattuna, että alle 18-vuotias asuu itsenäisesti eikä kyseessä ole lastensuojelun sijoitus, jolloin lastensuojelu vastaa lapsen tapaamiskustannuksista.

Tapaamissopimuksen ylittäviin tapaamiskuluihin voi hakea hyvinvointialueelta täydentävää toimeentulotukea. Myös silloin, jos tavattava lapsi on yli 18-vuotias ja tarvitsee erityistä huolenpitoa esimerkiksi kehitysvammaisuuden vuoksi, hyvinvointialue voi harkintansa mukaan myöntää joko ehkäisevää tai täydentävää toimeentulotukea kyseisiin menoihin.

Katso lisää [lapsen tapaamisesta aiheutuvista kuluista](#).
